

## Nowości bibliograficzne

### ***Salvia miltiorrhiza* ochrania nerki w ostrym zapaleniu trzustki i żółtacze mechanicznej**

Guibing R., Xiping Z., Xiaowen D. i wsp. *Effects of Salvia miltiorrhiza on the kidney of rats with severe acute pancreatitis and obstructive jaundice. Afr. J. Tradit. Complement. Altern. Med.* 2017, 14(1), 103-124.

Ostre zapalenie trzustki i żółtaczka mechaniczna są częstymi chorobami nawracającymi, które stanowią duże zagrożenie dla zdrowia człowieka. W ich przebiegu dochodzi zwykle do zaburzenia czynności nerek, co może prowadzić do śmierci pacjenta. Stwierdzono, że podawanie preparatów z *Salvia miltiorrhiza* w wymienionych chorobach poprawia stan zdrowia pacjentów. Postanowiono sprawdzić, jak iniekcje zawierające otrzymaną z *S. miltiorrhiza* sól sodową tanszinonu IIA wpływają ochronnie na nerki zwierząt doświadczalnych z wywołanymi za pomocą taurocholalanu sodu ostrym zapaleniem trzustki i żółtaczką mechaniczną.

W badaniach użyto szczurów, którym po wywołaniu ostrego zapalenia trzustki i żółtaczki mechanicznej podawano sól sodową tanszinonu IIA. Następnie po 12 godz. w ich surowicy krwi oznaczano wskaźniki uszkodzenia nerek, a mianowicie poziom azotu zawartego w moczniku (ang. *blood urea nitrogen* – BUN) oraz poziom kreatyniny.

Badania wykazały, że podawanie zwierzętom z ostrym zapaleniem trzustki i żółtaczką mechaniczną soli sodowej tanszinonu IIA spowodowało po 12 godz. w ich surowicy krwi obniżenie poziomu BUN i kreatyniny w granicach 30-33%. Wyniki te świadczą o ochronnym działaniu substancji biologicznie aktywnej wyizolowanej z *S. miltiorrhiza*, co może posłużyć do leczenia klinicznego pacjentów z wymienionymi chorobami.

### ***Drynaria quercifolia* zapobiega zwłóknieniu wątroby**

Anuja G.I., Shine V.J., Latha P.G. i wsp. *Protective effect of ethyl acetate fraction of *Drynaria quercifolia**

*against CCl<sub>4</sub> induced liver fibrosis via Nrf2/ARE and NFκB signaling pathway. J. Ethnopharmacol.* 2018, 216, 79-88.

Zwłóknienie wątroby jest najczęściej wywoływane przez nadużywanie alkoholu, wirusowe zapalenie wątroby i stłuszczenie wątroby. Wcześniej obserwowane wskazywały, że kłącze rośliny rosnącej w Azji i Australii, a mianowicie *Drynaria quercifolia* (L.) J. Smith z rodziny Paprotkowate, mają działanie hepatoprotektywne. Badania miały na celu określenie, czy ekstrakty z kłączy tej rośliny wykazują właściwości chroniące wątrobę przed zwłóknieniem. Do tego celu użyto ekstraktu octanu etylu z kłączy *D. quercifolia* oraz szczurów doświadczalnych, u których zwłóknienie wątroby wywoływano za pomocą CCl<sub>4</sub>, a zapobieganie powstawaniu zwłóknienia wątroby prowadzono przy użyciu wspomnianego ekstraktu, który podawano zwierzętom dootrzewnowo w dawce 100 mg/kg m.c. przez okres 12 tygodni.

Przeprowadzone badania wykazały, że pod wpływem ekstraktu octanu etylu otrzymanego z *D. quercifolia* w surowicy krwi szczurów poziom transferazy asparaginianowej w porównaniu do kontroli (szczury nieleczone) obniżył się o 78%, transferazy alaninowej o 83%, fosfatazy alkalicznej o 69%, cholesterolu całkowitego o 50% i dialdehydu malonowego o 78%. Ponadto w homogenacie wątrobowym szczurów poziom glikogenu wzrósł 5,4 raza, dysmutazy nadtlenkowej 2,3 raza i katalazy 7,5 raza w porównaniu do kontroli. Wyniki te świadczą wyraźnie o ochronnym działaniu ekstraktu octanu etylu z kłączy *D. quercifolia* w odniesieniu do wątroby, zapobiegając powstawaniu zwłóknienia tego narządu. Z analizy fitochemicznej badanego ekstraktu wynika, że za powyższe działanie odpowiedzialne są flawonoidy: naryngina i naryngenina.

Przedstawione powyżej badania stwarzają możliwości zastosowania omawianego ekstraktu w leczeniu klinicznym.

Wybór i opracowanie  
prof. dr hab. n. farm. Bogdan Kędzia